

PABLONËN CORINTONU 'ICË UNICAMA BUANMITÉCËAN QUIRICA

Corintonuaxa ax Jesucristomi catamëcë
unicama Pablónen quirica cuënëoxuan

1 ¹Ex Pablo 'ixun cana mitsu quirica buánmin, camina biti 'ain. Nucén Papa Dios cuëencésabi oquin ca Jesucristonén 'én a ñuiquin aín bana uni ñuixunun 'é caísacëxa. An caísa 'ixun cana Timoteobétan mitsu quirica buánmin. Axribi Jesúsmi catamëcë 'aish ca nun xucén 'icén. Mitsúxmi Corinto émanu 'icë axa Jesucristomi catamëcë unicama 'imainun Acaya menu 'icécama axa Jesucristo cupí Nucén Papa Diosan iscëx upí 'icë, micama cananuna énë quirica buánmin. ²Usa 'aínmì Nucén Papa Dios 'imainun Nucén 'Ibu Jesucristonén nuibacëx chuámarua bucucanti cana cuëénin.

**Téméraibi ca Nucén Papa Diosan nu
'aquinia quixuan Pablónen ca**

³Nucén Papa Dios ax ca Nucén 'Ibu Jesucristo aín Dios 'ianan aín Papa 'icén. Camabi unin ca a rabiti 'icén. Ax ca Nucén Papa Dios 'icén. Ax ca an nuibaquin upí 'inun nu 'imianan nu masá nuitutiabi upí oquin sinánmiti, a 'icén. ⁴Uisa ñu cara 'ia 'icébënu a cupí témérai masá nuitutiabi ca Nucén Papa Diosan upí oquin sinánun nu 'imia. An nu usaquin 'imicë cupí cananuna bëtsi uni nux 'icésaribitía témérai masá nuitutiabi, 'é 'aquincésaribi oquin ca

Nucén Papa Diosan mi 'a quinti 'icë quixun caquin 'a quinti 'ain. Usaquinu uni itsi 'aquinun ca Nucén Papa Diosan nuxnu masá nuitutiabi upí oquin sinánun nu 'imia. ⁵Jesucristonan cupí cananuna axa témerasaribi oi 'aisamairai témérain. Usa 'icëbi ca Nucén Papa Diosan, nuxnu Jesucristonan cupí, upíira oquin nu 'aquinia. ⁶Mitsúnni —Nucén Papa Diosan ca nu nuibatia —quixun 'unánan Jesucristomi catamëti mitsun 'ucha téréncë 'aish aín uni 'inun cananuna téméraquini bimbi aín bana mitsu ñuixuan. Mitsúnni Nucén Papa Diosan ca mitsu téméraibimi cuëénun 'imiti 'icë quixun 'unánun ca an nuxnu téméraquini bimbi tanshiti cuëénun nu 'imia. Usaquin 'unánquin camina mitsun nux 'icésaribitía téméraquini bimbi Jesucristomi catamëti énquia tanshiti 'ain.

⁷Cananuna 'unanin, nux 'icésaribitía mitsux masá nuituti téméraibi camina Nucén Papa Diosan upí oquin sinánmicë 'ain. Usa 'ain cananuna, uisa ñu cara 'icébëbi camina Jesucristomi catamëquin énima quixun sinani, masá nuitutíma cuëénin.

⁸En xucéantu, mitsúnni 'unánun cana mitsu cain, Asia menuxun 'aisamaira oquin téméraquin cananuna sinan, cananuna ténëtima 'ai quixun. Usa 'ain cananuna bamati sinan. ⁹Asérabi cananuna bamai quixun cananuna sinan. A ñucamax ca ésaquin nun

sinánun 'iasha: Nuxbi cananuna iéntima 'ain, Nucén Papa Dios, an uni bamacébi baísquimiti, ainshi ca nu iémiti 'icé quixun.^{10,11} Nuxnu bamatí 'icébi ca Nucén Papa Diosan nu iémixa. Usa 'ixun ca usabi oquin nu 'ati 'icén. Cananuna 'unanin, mitsúnmí a nu ñucáxuncéxun ca an 'acésabi oquin nu iémiti 'icén. Itsa unían a nu ñuixuncé xuan, an nu iémianan nu 'aquinçé cupí, nun upí oquin bana ñuixunia cuati ca ami sinánquin 'aisamaira unin cuëenquin, asábi ca quixun caquin Nucén Papa Dios rabiti 'icén.

I.—ASERABIA NUCÉN PAPA DIOSAN CAISCÉ 'IXUN CANA BANA ÑUIXUNI —QUIXUAN PABLONÉN CA (1.12-7.16)

*Usa cupí cara Pablo Corintonu
cuna 'icé quicé bana*

¹²Cananuna asérabi 'unanin, Nucén Papa Diosan 'imicéx nun nuitu upí 'ixun cananuna unicama paránquinma ñu upíshi 'a quixun. Unicaman ca usaínu 'ia nu isaxa. Uni itsán nu iscésamaira oquin camina usaínu 'ia mitsun nu isacén. Usaquin sinani cananuna cuëeinra cuëenin. Nunbi unin sináncésa oquin sinani cananuna usai 'icéma 'ain. Nucén Papa Diosan nu nuibaquin 'aquinçéxéshi cananuna usai 'ian.^{13,14} Nun cananuna mitsúnmí énë bana cuaisama oquin 'axun mitsu paránuixun quirica buánmicéma 'ain. Nucén 'Ibu Jesús ucébemi mitsux abé 'icé isi cananuna —nun bana ñuixuan cupí ca atux Jesucristobé 'icé —quixun sinani cuëeinra cuëenti 'ain. Nux cuëencésaribi oi camina, —Plobobétan ca abé 'icé unicaman nu 'unánmiacéxa —quixun sinani, nu nuibati cuëenti 'ain. Usai ca 'iti 'icé quixun 'unánquinmi mitsun upíira oquin 'unánti cana cuëenin.

¹⁵ Mitsúxmi usai nubé cuëenti 'unánx cana mitsu isi rabéti cuanti sinan, mitsúxmi nubé isanani cuëenun.¹⁶ Macedonia menu cuanquin mitsu isbiantancéxun Macedonia menuax utécenquinribi mitsu isti cana sinan. Anu 'icémi Judea menu cuanun mitsun 'é 'aquisti cana sinan.¹⁷ ¿Sinánxunmashi carana usaquin mitsu can? Jesucristonma unix ca —cana 'atima 'ai —quixun 'unanibi —cana 'ati 'ai —quia. ¿Mitsúnmí sináncéx carana 'éx usa uni 'ain?¹⁸ Usama cananuna nux 'ain. Nucén Papa Diosan ca 'umania, nux —cana-nuna cuanti 'ai —quiquin cananuna —asérabi cananuna cuanti 'ai —quixun sinan.¹⁹ Nucén Papa Diosan Béchicé Jesucristo, a 'ébétan Silvano 'imainun Timoteonén mitsu ñuixuncé, an ca —cana 'atima 'ai —quixun 'unánquinbi —cana 'ati 'ai —quixun uni cáma 'icén. An ca axa quicésabi oquin 'aia.²⁰ Nucén Papa Dios quicésabi oi ca camabi ñu Cristo Jesús cupí sénéoncé 'iti 'icén. Usaquin 'unánquin cananuna Jesucristo cupí, aín bana cuaquin —ca usai 'iti 'icé —quixun Nucén Papa Dios rabin.²¹ Nucén Papa Dios ax ca an micama 'acésaribi oquin nuribi Cristomí cataméccé 'aish ax cuëencésabi oi 'inun 'imicé a 'icén. 'Imianan ca nuxnu asérabi ainan 'inun nu 'imiacéxa.²² Nux ainan 'aish cananuna xénibua 'áñbi abé 'iti 'ai quixunu 'unánun ca Nucén Papa Diosan aín Béru Ñunshin Upí nubéa 'inun nu 'ináncéxa.²³ Nucén Papa Diosan ca 'én nuitu mieu 'én esaquin sináncé 'unania, mitsu nuibaquin mitsúxmi upí 'icé isti cuëeni cana mitsu isi cuanti sinanibi cuancéma pain 'ain. Nucén Papa Diosan ca 'unania, usa ca quixun.²⁴ Jesucristomi upiti sinani camina mitsux ami cushicé 'ain. Mitsúxmi usai 'ia cananuna nun cacésa oími 'inun mitsu caiman.

Jesucristomi upiti catamëcë 'aíshmi chuámashirua tani cuëeni upitax bucunun quixuinshi cananuna mitsu 'aquinsa tanin.

2 ¹Mitsu masá nuitumiti rabanan cana mitsu isi bënëtishi cuantecëntima sinan. ²‘En mitsu masá nuitumia cara uin ‘ë upí oquin sinánmiti ‘ic? ‘En sapi cana mitsu masá nuitumia, usa ‘aínbi camina mitsúinshi ‘ë upí oquin sinánmiquin ‘ë cuëenmiti ‘ain. ³Mitsu isi cuaniami ‘ë masá nuitumiti rabanan cana cuanquinma mitsu usaía quicë quiricashi buánmian. Buánmiquin cana sinan, ‘ëx cuani masá nuitutíma cuëenia isi camina mitsúxribi upí oquin sinani cuëenti ‘ai quixun. ⁴Mitsu buánminuxun a quirica cuënëoi cana mitsu sinani masá nuituti bëunan mëscuti ‘ian. Mitsu xumi masá nuitunun quixun cana a quirica ‘acëma ‘ain. ‘En cana asérabi mitsu nuibati quixunmi ‘unánun cana usaquin ‘an.

Axa numi 'uchacë uni aín 'ucha manumiti bana

⁵Aisamaira oquin mitsu masá nuitumitisama tanquinbi cana mitsu cain, an ñu ‘atima ‘acé unin ca ‘eishima micamaribi masá nuitumiaxa. ⁶Timéxunmi mitsun ‘ën mitsu cacësa oquin ‘acé uni a camina usashi oxun énti ‘ain. ⁷Usaquin ‘acëxa sinanatia camina aín ‘acé ñu manuquin a nuibaquin aín masá nuitucë nëtémiquin, upí oquian sinánun ‘aquinti ‘ain, axa ‘aisamaira masá nuituti rabanan. ⁸Usaquin ‘aquin camina axribia mitsubë timénun canan mitsun camina a nuibati quixuan ‘unánun abë upónanti ‘ain. ⁹Asérabi caramina Jesucristo cuëncë sabi oquin ‘aquin, ‘ën mitsu cacë bana quaquin ‘ati ‘ai quixun ‘unánuoxun, cana a quirica mitsu buánmian. ¹⁰Usoquin ‘aquinmi mitsun aín ‘ucha manuquin,

aribi manumicëbétan, cana ‘enribi aín ‘ucha manuin. Axa ‘ëmi ‘uchacëbi cana mitsúnmi aín ‘ucha manucë cupí, ‘enribi aín ‘ucha manuan, Cristo cuëncësabi oquin. ¹¹Usoquin manucëma ‘icë ca ñunshin ‘atimanën ‘apu, Satanás, an nu ‘atimaquin sinánmiquin ‘atimamiti ‘icën. Usa ca ax ‘icë quixun cananuna ‘unan. An usoquin nu ‘atimaquin sinánmiti rabanan cananuna aín ‘ucha manui a unibë upí ‘iti ‘ain.

Troasnuaxa Tito isíma Pablo bënéa

¹²Troas émanuxun Cristo ñuiquin bana ñuixunux bëbatancëxun, ax cuëncësabi oquin ‘ën ñuixuncëxun cuati ca unicama cuëeanxa. ¹³Cuëenia ñuixunti ‘aíshbi cana nucën xucën Titobë méraranxma bënëti, anu ‘icë unicama ébiani, Macedonia menu cuan.

Cristomi catamëti aín unicama cushi ‘iti bana

¹⁴Ñunshin ‘atimanëan nu ‘atimaquin sinánmisa tanan aín bana ñuixunxunma ‘anun ‘imitisa taniabi ca Nucën Papa Diosan, Cristo Jesús cupí, nun ‘acësabi oquinu aín bana ñuixunun nu ‘imia. An ca aín ‘acësabi oquin nu ‘aquinia quixun ‘unánquin cananuna —asábi ca —quixun caquin a rabin. Uinu caranuna cuani, anuxun ca nun nu Cristo Jesús ñuiquin aín bana ñuixunia, a banax ca asérabi upíra ‘icë quixun unin sinania. ¹⁵Nun Cristo ñuiquin aín bana unicama nuibaquin ñuixuncëbë ca Nucën Papa Dios cuëenia. Nun nu ñuixuncëxun cuatia raíri uni ainan ‘inun iémicë ‘imainuan raíri unix ami sinántisama tani iémicëma ‘aínbi ca Nucën Papa Dios nun nu a unicama nuibaquin aín bana ñuixuncëbë cuëenia. ¹⁶Axa ami sinántisama tancë unicamax ca nun nu Cristo ñuixuncëxun cuatíbi cuëenima, xénibua ‘aínbi Nucën Papa Diosbëma ‘iti

'icën. Usa 'aínbi ca axa ami sinántisa tancë unicamax nun nu Cristo ñuixuncë xun cuati, ami catamëti —usai 'inux iéemicë 'aish cana xénibua 'aínbi Nucën Papa Diosbë 'iti 'ai —quixun 'unani cuëenia. ¿Usoquin unicama sinánmiquin bana ñuixunti cara uin 'ati 'ic? ¹⁷Itsa unin ca curíqui biti cupíshi Nucën Papa Diosan bana ñuixunquinbi a bana quicësa oquin ñuquinma bëtsi oquin ñuixunia. Usa 'aíshbi cananuna nux a unicamasama 'ain. Usa 'ixun cananuna Cristonan 'ianan Nucën Papa Diosan nu aín bana ñuixunun caíscë 'ixun, axa cuëencësabi oquin aín bana unicama ñuixunin.

**Anun uni upí 'aish ainan 'iti
Nucën Papa Diosan mënío bana**

3 ¹¿Esaquinu mitsu cacëxun caramina nux cananuna nubi rabiacati quixun sinanin? Usama ca. Uni raírinën 'acësa oquin cananuna mitsu isi cuanquin, uisa uni caranuna nux 'ai quixun 'acë quirica buántima 'ain. 'Anan cananuna usa quiricami nu 'axunun quixun mitsu catima 'ain. ²Usaquin 'acë quirica isquinmabi ca nun nu mitsu bana ñuixuncë cupí unin mitsu isquin nux caranuna uisa uni 'ai quixun 'unánti 'icën. ³Nun cananuna usoquin mitsu 'unánmia quiáxa quicë bana ax ca quiricanu tintan 'anan maxax paránu 'acëma 'aíshbi Cristo cupía Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan mitsun nuitunu 'imicë 'icën.

⁴Nucën Papa Diosan ca Cristo cupí mitsu aín bana ñuixunun nu 'aquinanxa quixun 'unánquin cananuna usaquin sinanin. ⁵Nun cushínbì cananuna Cristo ñuquin mitsu bana ñuixuan quixun cananuna sinaniman. Nucën Papa Diosan 'amicëxuñshi cananuna mitsu aín bana ñuixuan. ⁶Moisésnën usaía judíos unicama 'iti ñuquin cuënéo bana

ca quia, a bana quicësabi oi 'icëma 'aish ca uni Nucën Papa Diosbë 'itimoi bamati 'icën. Usa 'aínbi ca a banama bana ió, a ñuixunun Nucën Papa Diosan nu 'imiaxa. A banax ca quia, aín Bëru Ñunshin Upitan 'imicëx ca uni ainan 'aish xénibua 'aínbi Nucën Papa Diosbë upí 'iti 'icën.

⁷Aín bashinuax maxax paránu Nucën Papa Diosan cuënëocë bana a 'unánquian unin, 'uchati ca 'aisama 'icë quixun sinánti, a bëi atu 'inanai aia ca Moisés Israel unicaman aín bémánan ichúquin bëténancëxun ami racuëquin ñachama 'icën. Usai 'ia iscasmacëxbi ca aín ichúcë ax munuira munu nëtëbuacëxa. ⁸A bana Nucën Papa Diosan Moisés 'inan, asamaira ca —Cristo cupí ca uni aín 'uchacama térencë 'ianan Nucën Papa Diosnan 'aish aín Bëru Ñunshin Upíñu 'ia —quicë bana ax 'icën. ⁹Moisésnën uni 'inan banaxa upíra upí 'aínbi ca a bana quicësabi oquin 'acëma 'aish uni Nucën Papa Diosan 'uchocë 'ia. Usa 'aínbi ca a ñui quicë bana cuati Cristomi catamëti aín 'ucha térencë 'aish uni Nucën Papa Diosan 'uchocë 'ima. Usa 'ain ca Moisésnën cuënéo banasamaira 'aish Cristo ñui quicë banaxa upí 'ia. ¹⁰Moisésnën uni 'inan banaxa 'iásamaira oi ca Cristo ñui quicë bana upí 'icën. ¹¹Nucën Papa Diosan 'ináncë bana uni 'ináncëbë ichutibi ca Moisésnën bémánan bënëtishi aín ichúcë nëtëbuacëxa. Usa 'ainbi ca Cristo ñuicë bana axira bëtsi banasamaira upí 'ain usai ami catamëtia uni upí 'iti ax nëtëtimia.

¹²Cristo ñui quicë banaxa nëtëtimoi upí 'ain, usai 'i ami catamëtia ca uni upí 'iti nëtëtimia quixun asérabi 'unánquin cananuna rabíñquinma unicama ñuixunin. ¹³Aín bémánan ichúcë axa nëtëtimia Israel unibunën isia quiax ca Moisés bémápucüacëxa. Moisés usai 'iá

'áinbi cananuna nux usai 'ima. ¹⁴Israel unibunën ca uisashi oquin cara Nucën Papa Diosan atu upí 'imitisa tancëxunbi 'unánma 'icën. Usa 'aish ca bémápuccesa 'iacëxa. Bérí nöténribi ca a bana isquinbi cuatima. Cristomi catamëquin cuni ca unin, uisashi oquin cara Nucën Papa Diosan Moisés 'inan bana quicësabi oi 'inun aín unicama 'imiti 'icë quixun 'unánti 'icën. ¹⁵Bérí nöténbi ca Moisésnën cuënëo bana isquinbi uisashi oquin cara Nucën Papa Diosan aín unicama 'imitisa tania quixun 'unanimia. ¹⁶Usa 'áinbi ca, Nucën 'Ibu Jesús ca asérabi Cristo 'icë quixun sinánami catamëquin cuni 'unánti 'icën. ¹⁷Nucën 'Ibu Jesucristonën sináncesaribi oquin ca Nucën Papa Diosan Bérí Nunshin Upitan sinanía. Usa 'ain ca axa Jesucristomi catamëcë unin Nucën Papa Diosan Bérí Nunshin Upitan 'imicëxun, upí oquin uisashi oquin cara Nucën Papa Diosan aín unicama 'imiti 'icë quixun 'unánan, Nucën Papa Dios quicësabi oi 'cuëenia. ¹⁸Usa 'ain cananuna bémápuccësama 'ixun, Jesús ca asérabi Cristo 'icë quixun 'unani ami catamëti ainan 'ain. Barían pëcaquin espejo ichucësabibi oquin ca Jesucristonëbi asaribi 'inun aín upí nu 'inania. Usaquian nu 'acëx cananuna bérámanu 'á ñucama euncubiani Jesucristo cuëençesabi oi bëtsi sinánñu 'aish, asaribi 'in. Aín Bérí Nunshin Upitanbia 'imicëx cananuna usai 'in.

4 ¹Ésoquin cana mitsu cain, 'uchañuira 'icëbi nuibaquin sinanamixun ca Nucën Papa Diosan aín bana uni ñuixunun nu 'imiaxa. Usa 'ain cananuna masá nuituquin énquinma aín bana uni ñuixunin. ²Uni itsimi unéxunu 'acë ñucama énquin cananuna a 'áinu rabínti ñu 'atimaribi 'aiman. Uni paránti sinánquinma cananuna Nucën Papa Diosan banaribi bëtsi oquinma ax

asérabi quicë banaishi uni ñuixunin. Usaquin ñuixunia cuaquin ca camabi unin 'unánti 'icën, Nucën Papa Diosan iscëxun cananuna ax quicësabi oquin aín bana ñuixuni quixun. ³Nun nu Jesucristomi catamëti ca uni Nucën Papa Diosnan 'iti 'icë quixun uni ñuixuncë 'áinbi sapi ca axa Jesucristomi catamëti iétisama tancë unicaman a banax ca upí oquin cuaisama 'icë quixun sinánti 'icën. ⁴Usaquin sináncë unicaman ca ñunshin 'atimanën 'apúan sinánmicëxun, uisairai cara aín 'ucha térençë 'aish Nucën Papa Diossalibi, Cristo, ainan 'iti 'icë quixun 'unanimia. ⁵Nuxbi ñuiaquaqun cananuna unicama bana ñuixuniman. Usoquin cananuna —Jesucristo ax ca Nucën 'Ibu 'icë —quixun unicama bana ñuixunin. Nuxbi ñuiaquaqunma cananuna Jesús, an nu nuibacë, an nu sinánmicësabi oquin aín bana mitsu ñuixunin. ⁶Nucën Papa Dios axa béráma, "Béánquibucë ca pëquiti 'icë" quiá, anbi ca Cristonëan nun ntitu mëúxun nu chuámashi tani cuëenquinu uisaira upí cara Nucën Papa Dios 'icë quixun 'unánun 'imiaxa.

Jesucristomi catamëtishi uni upiti tsóti bana

⁷Nun cushínbì 'atsínxunmabi cananuna an 'amicëxuinshi ax cuëencë sabi oquin 'ati 'ai quixuan unicaman 'unánun ca Jesucristo cupí Nucën Papa Diosan nux abë upí 'ixúnú aín cushínbì ñu 'anun nu 'imia. ⁸Unian nu 'atimocëxbi cananuna Nucën Papa Diosan nu 'aquincë cupí asábi 'ain. Uisa ñu cara 'icëbëbi cananuna sináncasmái bënëtiman. ⁹Unin bëtsi bëtsi oíabi ca Nucën Papa Diosan nu énima. Unin bamatanun quixun mëécëxbi cananuna bamaiman. ¹⁰Uinu caranuna cuani anuax cananuna Jesús 'iásaribiti, camabi nötén témërai unin bëtsi bëtsi

ocë 'ain. Usaínu 'iabia Jesusan nubë 'ixun nu 'aquinia ca camabi unin isti 'icën.¹¹ Jesusan ca nu iémiquin 'aquinia quixun camabi unin isnun ca nun aín bana ñuixuncëbë uni raíri nétetima nu bamamicatsi quiax 'ésénania.¹² Aín bana ñuixuncë cupí nu bamamisa tani uni numi esénanmainunbi camina mitsux nun nu ñuicë bana cuati Jesúsmi catamëti nétetimoí Nucën Papa Diosnan 'inxu iéce 'ain.

^{13,14} Cananuna 'unanin, Nucën Papa Dios, an Nucën 'Ibu Jesús bamacëbi baísquimia, an ca usuribi oquin nuribi ainan 'icë Cristo utécencëbétan baísquimiti 'icën. Baísquimitancëxun ca mitsubënu abë aín nétenu 'inun nu 'imiti 'icën. Usaquin 'unánquin cananuna —ainan 'inun an nu iémicë 'ixun ca Nucën Papa Diosan nu 'aquinia —quixun unicama cain, béráma Nucën Papa Diosan 'amicëxun aín unin esaquin cuénösabi oquin: "Nucën Papa Diosan ca 'ë 'aquinia quixun 'unánquin cana camabi uni —usa ca —quixun can".¹⁵ Nun téméraquinbi mitsu bana ñuixuncëx camina 'itsaxira Nucën Papa Diosan nuibaquin 'aquinccëx ainan 'aish cuéenin. Usai 'iquin camina mitsun 'itsaxuinra Nucën Papa Dios —asábi ca —caquin a rabin, Nucën Papa Dios cuéenun.

¹⁶ Usa 'ain cananuna masá nítuquimia aín bana ñuitiribi éniman. Nucën nami axa abiira abi xénibucëbë tanbi ca Nucën Papa Diosan camabi nétén ami catamëti cuéenun nu cushioia.¹⁷ Cananuna 'unanin, énë nétenuaxnu téméracé 'aínbi ca a ñucamax bénétishi cénutia. Téméracëbi ca nun sináncësamaira oquin Nucën Papa Diosan nux téméracé cupínu abë 'aish chuámarua tani cuéeinra cuéenun nu 'imiti 'icën.¹⁸ Usa 'ixun cananuna nun bérúnbi iscë ñu 'aisamaira oquin sinánquinma unin iscëma ñu, uni

nuibati, cémëi banatima, upí sinánñu 'iti, acama sinanin. Nun bérunku nu iscë ñucamax ca cénuti 'icën. Usa 'aínbi ca unin aín bérunku iscëma, nun nuitu mëúnu sináncë ñucamax, Nucën Papa Dios rabiti, uni 'a quinti, acamax cénúntima 'icën.

5 ¹ Cananuna 'unanin, béráma unin 'á 'aísha xubu chéquicësaribiti ca nun nami anu nun bérunku ñunshin 'icë ax 'ia. Usaína nun nami 'iti 'aínbi ca Nucën Papa Diosan chéquitimoínu anu abë 'iti a aín nétenu nu mënfoxuanxa. Ax ca unian 'acëma 'icën.² Usai cananuna Nucën Papa Diosan nétenu 'iti 'ai quixun 'unani cananuna asérabi énë nétenuax anu cuainsa tani bénétin.³ Anuax cananuna énë namima bëtsi namiñu 'iti 'ain.⁴ Énë nétenu 'aish cananuna paë tani masá nuituti bénétin. Usa 'aish cananuna énë namiñuma bëtsi nami batamita, axa usabii 'iti, aañu 'iti cuéenin.⁵ Usaínu 'inúan an nu 'imicë ax ca Nucën Papa Dios 'icën. An ca, usai cananuna 'iti 'ai quixúnu 'unánun aín Bérunku Ñunshin Upí nubëa 'inun nu 'ináncëxa.

⁶ Usa 'ain cananuna an ca aín quicësabi oquin nu 'imiti 'icë quixun sinani, Nucën Papa Diosmi catamëti bénétiman. Énëribi cananuna 'unanin, énë nétenu 'aish, nun nami, nun xo acamax ió 'icëma pain 'aish, cananuna Nucën 'Ibu Jesúsbë aín nétenuirama pan 'ain.⁷ A isímabi cananuna énë nétenuax ami catamëti ax cuéencësoi 'in.⁸ Usa 'aish cananuna —an ca abë 'inun nu 'imiti 'icë —quixun 'unani chuámashi tani cuéenin. Usai 'i cananuna énë nétenu 'ima Nucën 'Ibu Jesúsbë aín nétenu 'iisa tanin.⁹ Usa 'ain cananuna énë nétenu 'aish 'icësaribiti aín nétenuxunribi ax cuéencësa oquin ñu 'ati cuéentí 'ain.¹⁰ Utécencëxun ca Cristonén unicama achúshi achúshi uisaquin cara énë nétenuxun ñu 'axa

quixun isti 'icën. Usoquin ca, atun ñu 'acë cara upí 'icë, cara upíma 'icë quixun isti 'icën. Atun ñu 'acësabi oquin istancëxun ca raíri ax cuëencësabi oquin 'acë, axa cuëenun 'imianan raíri an aín bana quicësabi oquin 'acëma uni a usoquin cara 'ati 'icë usoquin 'ati 'icën.

**Uisai cara uni chuámarua
'iti 'icë quicë bana**

¹¹Usaquin ca Nucën 'Ibu Jesucristonén unicama ashúshi achúshi isti 'icë quixun 'unánquin cananuna ami racuëquin camabi uníribi 'unánun a ñucama ñuiquin bana ñuixunin. An nu sinánmicësabi oquin cananuna bana ñuixuni quixun ca Nucën Papa Diosan 'unánxa. Usaquinu 'aimi mitsúnribi 'unánti cana cuënen. ¹²Nuxbi rabíacatéceni banaquinma cananuna mitsun uisa caranuna nux 'ai quixun 'unánquin axa nu ñui banacë unicama canun quixun usaquin mitsu can. A unicaman ca —nux cananuna upí 'ai —quixun uni sinánmisa tanquinbi aín nuitu upí 'iti sinanima. ¹³Uni raírinéan, nux cananuna ñunshíncësa 'ai quixun sinánmainunbi cananuna Nucën Papa Dios ax cuëencësabi oquin ñu 'ain. Usaribi oquin cananuna raíri unírbia, nux cananuna ñunshíncëma asábi 'ai quixun sinánmainun, mitsúxmi upiti Nucën Papa Diosmi sináncë 'inun, aín bana mitsu ñuixunin. ¹⁴Cristonén ca camabi uni 'itsaira nuibatia quixun 'unánquin cananuna a sinánquin —usa ca —quixun atu cain. Cananuna 'unán, ax achúshi 'aíshbi ca Nucën Papa Dios cuëencësabi oi camabi unin 'ucha cupí bamacëxa. Usaía Cristo 'iá 'ain, cananuna téméraíbi nux cuëencësabi oi 'ima, ax cuëencësabi oi 'iti 'ain. ¹⁵Aín unicamaxa éné nöténuax atux cuëencësa oi 'ima, ax cuëencësabi oi 'inun ca Cristo, axa atu cupí bamatancëx

baísquia, ax camabi unin 'ucha cupí bamacëxa. ¹⁶Béráma uni isquin, ax ca unishi 'icë quixun sinan 'ixunbi cananuna bérí, uisa uni cara, —axribi ca Jesucristonan 'iti 'icë —quixun sinanin. Usaribi oquin —Cristo ax ca unishi 'icë quixun sinan 'ixunbi cananuna bérí Cristo ax ca asérabi Nucën Papa Diosan Béchicë, an nu ainan 'inun iémicë, a 'icë quixun 'unánin. ¹⁷Usa 'ain ca uinu 'icë unix cara Cristomi catamëtia ax Cristobë 'aish bëtsi uni 'icë. Usa 'ixun ca béráma 'acësa oquin sinántécenima. Bëtsi oquin ca sinanía.

¹⁸Nucën Papa Diosan 'imicë ca axa Cristomi catamëcë uni usai 'ia. Cristo cupí nux abë upí 'inun ca Nucën Papa Diosan nu 'imiacëxa. 'Imianan ca camabi uníxa abë upí 'inun aín bana ñuixunun nu 'imiacëxa. ¹⁹Enëx ca ésa 'icën: Nucën Papa Diosan ca Cristo cupíä camabi uni abë upí 'inun mëníocëxa. Ménionan ca atun ñu 'atima 'acëcama a sinántécenuxunma térenxuanan, nun aín bana anun unicama abë upí 'inun ñuixunun nu cacëxa. ²⁰Nux Cristonén 'imicë 'ixun cananuna an sinánmicësabi oquin mitsu ésaquin cain, Nucën Papa Dios anbia mitsu cacësa 'inun: Nucën Papa Diosbë upí 'inx camina min 'uchacama térençë 'inun Jesucristomi catamëti 'ain. ²¹Cristo axa aíñu 'uchañumabi 'icëbi ca nun 'uchacama térençë 'inúan, nun 'ucha bitsi 'uchañuirasa 'inun Nucën Papa Diosan 'imiacëxa, nux an iscëx 'uchañuma 'inun. Nuxnu abë 'imainuan Cristo axribi nubë 'icëbétanu ax cuëencësabi oquin 'anun ca Nucën Papa Diosan nun 'uchacama a 'ináncëxa.

6 ^{1,2}Nucën Papa Diosan bana cuënéo ca ésai quia:
Anúnmi 'é ñucácë nötén cana min bana cuan. Cuaquin cana anúnmi 'énan 'inx iéti nötén mi iémian.

A bana quicésabi oi ca béríribi anúan mitsun ñucáçexun cuati nëtë a 'icën, béríbi ca anúan mitsu ainan 'inun iémiti nëtë 'icën. Usa 'ain cananuna Nucën Papa Diosbëtan mitsu cain, an mitsun bana cuanan 'aquinsa tancëxun camina an mitsu 'aquinun axa cuëencésabi oquin a ñucáti 'ain.

³Uinu 'icë unínbia nun bana —'aisama ca —quixun caquin cuaisama tanunma cananuna ñu 'atima 'aquinma Nucën Papa Dios cuëencésabi oquinshi 'ain. ⁴Bëtsi bëtsi onan numi nishquin unin téméramicë 'ianan uisa ñu cara 'icébëbi bénéquinma tanshiquin Nucën Papa Diosan bana ñuixunia isquin ca camabi unin 'unánti 'icën, nux cananuna asérabi Nucën Papa Diosan uni 'ai quixun.

⁵Unían nu mëéanan sipuanan raíri uni numi tsuáquirumaimainun 'aisamaira oquin ñu mëéanan, 'uxti téanan 'acéñuma 'aish panance 'ixunbi cananuna bénéquinma tanshitin. ⁶Usa 'ixun ñu 'aisama 'ati sinánquinma Nucën Papa Diosan bana 'unáncë 'ixun ami nishíma unibë asérabi upí 'ianan Nucën Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan sinánmicë 'ianan, paránquinma asérabi uni nuibanan ⁷bëtsi bana ñuiquinma, an cushiocëxuinshi aín bana ñuixunia isquin ca nux cananuna asérabi Nucën Papa Diosan uni 'ai quixun camabi unin 'unánti 'icën. An iscëx nun nuitu upí 'ixun cananuna racuéquinma uni itsiribi Cristomi sinánun 'a quinti 'ain. Usoquin 'aia ca numi manánquinbi unin 'unánti 'icën, nun cananuna ñu 'aisama 'acéma 'ai quixun. ⁸Raíri uni nu ñui —a unicamax ca aín nuitu upí 'icë —quimainun raírinëxribishi nu ñui 'atimati banaia. Usaribitia raírinëx nun isanuna Nucën Papa Diosan bana upí oquin ñuixuni quimainun ca raírinëxribishi nun isanuna Nucën Papa Diosan bana 'unáncëma 'ai quia. Usaribiti ca raíri

uníxa —Pablonën bana ca asérabi 'icë —quimainun raírinëxribishi —a banax ca cëmë 'icë —quia. ⁹—Uínbì 'unáncëma ca a uni 'icë —quiax nu ñui quicancébëbi ca raíri —nun 'unáncë ca Pablo 'imainun abë 'icë unicama 'icë —quia. Bamatisa 'aíshbi cananuna iéan. Usai 'ínu upiti ami catamëti 'unánti cupía Nucën Papa Diosan nu castícan-cëxbi cananuna bamacëma 'ain. ¹⁰Masá nuitucë 'afshbi cananuna chuámaruaishi 'ain. Ñuñuma 'ixunbinu Cristo ñuiquin bana ñuixuncëx ca an a bana cuacë unicamax uni ñuñu 'icësamaira oi chuámarua tani cuëenia. Ñuñuma 'icëbi ca Cristonën nubë 'ixun ax cuëencésabi oínu anun 'inun nu ñu 'inanía.

¹¹Corintonu 'icë nucën xucéantü, asérabi mitsu nuibaquin cananuna nux 'icécama 'imainun nun sináncë ñucamariibi mitsu ñuixuan. ¹²Itsaira mitsu nuibaquin nun cacësaribi oquin mitsu nuibaquin cati sináncëbëtanbi camina nu cacëma 'ain. ¹³Usa 'icë cana unían aín bëchicë cacësaribi oquin mitsu cain, 'en mitsu 'acësaribi oquin camina 'eribi nuibacanti 'ain.

Nux cananuna anu Nucën Papa Dios 'icë a 'ai quicé bana

¹⁴An ñu upíshi 'acë unin sináncësaribi oquin ca an ñu 'aisama 'acë unicaman sinaníma. Usa 'ain camina mitsux Jesucristomi catamëcë 'ixun axa Jesucristomi catamëcëma unicamabëtan atun cuëencësa oquin ñu 'atima 'ain. Nëtëx ca imébë mëscutíma. Usaribiti ca Cristonën unicamax Cristonanma unicamabë nuanantima 'icën. ¹⁵¿Cristonën cara ñunshin 'atimanën 'apúan sináncësa oquin sinanin? Usaquin ca sinaníma. ¿Axa Cristomi catamëcë unin cara axa Cristomi catamëcëma unin sináncësaribi oquin sinanin? Usaquin ca sinaníma. ¹⁶¿Anuxun Nucën Papa Dios

rabiti xubunuxun cara atúnbi 'acé ñu unin rabiti 'ic? Ca 'atima 'icén. Nucén Papa Dios, ax bamatimoi tsócë, a aín unicaman rabicë, ax ca mitsunu 'icén, axa ésaí quiásabi oi:

'Ex cana atubëbi 'ianan uinu cara atux cuania anuribi atubë 'iti 'ain.

'Ex cana aín Dios a atun rabiti a 'ain, atux ca 'én unibu 'iti 'icén.

¹⁷Esairibi ca Nucén 'Ibu Diosan bana quia:

Axa 'émi sináncëma unicamabë 'ima 'ianan camina atun sináncësaribi oi 'icantima 'ain. Usai 'iquin camina 'ex cuëencëma ñu 'atima 'ain. Usai 'ia cana 'énan mitsu 'imiti 'ain. ¹⁸Imianan cana mitsun Papa 'iti 'ain. 'Icëbë camina mitsux, bëbu 'imainun xanucamaxribi, 'én bëchicë 'iti 'ain. Usai cana mitsun 'Ibu Dios, cushira, 'ex quin.

7 ¹En nuibacë xucéantu, a banacama nun cuanun ca Nucén Papa Dios quiacëxa. A banacama 'unánquin cananuna nun sinanën upíira oquin sinánan nun nuitaribi upí 'ianan nun 'acé ñuribi upí 'inun camabi nëtëñ béráncati 'ain. Usai 'i cananuna aín bana cuati ainanshi 'aish ax cuëencësabi oíshi 'iti 'ain.

Corintonu 'icë unicamaxa sinana bana

²Mitsun nuitunënbi camina upí oquin sinánquin nu nuibati 'ain. Mitsu achúshibi cananuna uisa ocëma 'ain, mitsu achúshibi cananuna 'atimaquin sinánmicëma 'ain, mitsu achúshibi cananuna paráncëma 'ain. ³Uchoquin cana mitsu caiman. Béráma cacësabi oquin cana mitsu catëcënин, cana 'aisamaira mitsu nuibatin. Mitsux cuëencëbë cana 'exribi cuëenin, mitsux masá nuituti téméracëbë cana 'exribi masá nuituti téméracësa 'ain. ⁴Mitsun

camina upí oquin 'ai quixun sinani cana cuëenin. Usa 'aish cana, nux téméra-quinbi mitsun upí oquin 'aia cuati, chuámarua taní cuëenin.

⁵Macedonia menu uax cananuna upíma 'aish masá nuituan. Énuax cananuna

'aisamaira témérar, numi uni nishcë cupí 'ianan mitsucénun Titoribi sinani masá nuituti. ⁶Usai 'iabi ca Nucén Papa Dios, an uni témérar masá nuitutiabi chuámarua 'inun 'imicë, an Tito mitsunuax énu unun méníoxun nu chuámarua 'imiaxa. ⁷Tito ucë cupíshima, an mitsu ñuiquin 'ë cacë bana aribi cuati cananuna chuámarua taní cuëean. Mitsunuax uxun ca Titon nu caxa, axribi masá nuituti cuanxbisa mitsu isi cuëeanxa quixun. Nux mitsu isi cuanti cuëeananmi 'én mitsu quiricanu cacë ñucama sinani masá nuitutími 'itsaira 'émi sináncë, acama Titon ñuia cuati cana cuëean.

⁸A quirica buánmixun cana mitsu masá nuitumian. Usa 'aínbì cana, a quirica buánmiti ca 'aisama 'icë quixun pain sinánxunbi bëri 'unarin, 'aisamairai camina masá nuitucancëma 'ai quixun.

⁹Mitsúxi 'én buánmicë quirica isi masá nuitucë cupíma, mitsúnmi masá nuitutan-cëxunbi sinanacë cupí cana cuëenin.

Nucén Papa Dios cuëencësabi oi camina usai 'ican. Usa 'ain ca nun mitsu buánmicë quirica an uibi 'atimaquin sinánmicëma 'icén. ¹⁰Añ 'uchacama cupí masá nuitutan-cëxa uni sinanati ca Nucén Papa Dios cuëenia. Sinanatancë ca aín 'ucha téréncë 'aish Nucén Papa Diosnan 'inux iéçë 'ia.

Usai 'itancëx cuëenquín ca —'ex 'én 'uchacama sinani pan masá nuituti ca asábi 'íaxa —quixun sinánti 'icén. Usa 'aínbì ca uni raíri aín ñu 'atima 'acé cupí masá nuituquínbi acama éni ami sinanacëma 'aish Nucén Papa Diosnan 'ima. ¹¹Nucén Papa Dios cuëencësabi oi masá nuitutan-cëxun camina 'én mitsu cacë bana upí oquin sinan. —Sinanima cananuna usai 'ia

—quixun sinánan —ami rabínquinma an 'aisama ñu 'acé uni 'axunma 'anun cacéma 'aish cananuna 'aisama 'ai —quixun sinani racuéquin camina upí oquin méníoti sinan. Camina 'én mitsu isi cuanti cuéenánan, an ñu 'aisama 'acé uni upí 'inun 'é mitsu cacésabi oquin 'aquin. Mitsun camina 'én mitsu cacé ñucama upí oquin ménio quixun cana 'unanin.¹² Én mitsu quirica buánmiquin cana an ñu 'atima 'acé uni ashi sinánquin cuéñecéma 'ain, ami ax 'uchacé uni aribishi sinánquin cana 'acéma 'ain. Nucén Papa Diosan iscéxun camina asérabi nu nuibaquín nun bana cuati quixunmi mitsun 'unánun cana a quirica mitsu buánmian.¹³ Usa 'ain cananuna acama sinani masá ntitúima chuámarua tani cuéean.

Tanan cananuna Titóxribia usaími 'icancé bana ñui cuéenia isi cuéenra cuéean. Mitsun camina Tito chuámarua tanquian upí oquin sinánun 'imian.¹⁴ Mitsunua cuantánun Tito caquin cana —a unicamax ca upí 'icé —quixun mitsu rabiquin can. Nun nu Tito ñuiquin mitsu cacé bana axa cémema 'ain ca nun mitsu ñuiquin Tito cacé banacamaxribi cémema 'ixa.¹⁵ Mitsúnni axa bëbaia aín bana cuaisa tanquin nuibaquin bicé, a sinánan an cacésabi oquinmi mitsun 'acé ñucama aribi sinánquin, ca an asérabi mitsu nuibatia.¹⁶ Usa 'ain cana, mitsun camina asérabi upí oquin sinánquin ñu 'ai quixun sinani cuéenin.

II. AXA JERUSALENUAX JESUCRISTOMI CATAMÉCÉ UNICAMA CURIQUI BUANMITIA PABLO QUIA (8.1-9.15)

'Aquinsa 'icé uni upí oquin 'aquinti bana
8 ¹En xucéantu, mitsúnni 'unánun cana mitsu caisa tanin, Macedonia nötenu 'icé unicamax ca ainan 'aish ésai

Nucén Papa Diosan sinánmicéx 'ia.

² Amia uni nishmainun bëtsi ñu cupíribi téméraquinbi Jesucristomi catameti ñíma ca chuámaruaishi 'aish bucua. Chuámarua 'ixun ca ñuñuma 'ixunbi cuéenquin ñuñu unin 'acesa oquin curíqui 'inánxa.³ Énbi cana uisoquin cara atun curíqui 'inánxa quixun 'unan. Cuéenquin ca a 'inánti a 'inánanbi ainan 'itia nancé aribi 'inánxa.⁴ Itsa oquin ca ésoquin nu caxa:

—Nunribi cananuna axa Jerusalénuax Jesucristomi catamécé unicama 'aquinquin curíqui 'inántisa tani —quixun.⁵ Nun sináncésamaira oquin 'aquin ca Nucén 'Ibu Jesús pain —nux minan 'ixun cananuna mix cuéñecésabi oquin 'ati 'ai —quixun catancéxun Nucén Papa Diosan sinánmicésabi oquin nun bana cuanan nun nu Jerusalénu buánun atun curíqui nu 'inánxa.

⁶ Macedonianu 'icé unian 'acé sinánquin cananuna an béráma mitsúnni Jerusalénu buánmiti curíqui biquinbi sénéonma cupí, a sénéonquin bitsia isía cuanun quixun Tito xutin.⁷ Raírinéan 'acésamaira oquin camina upí oquin sinani Jesucristomi cataméanan, Nucén Papa Diosan bana 'unánquin a bana uni 'unánmiti 'unánan, asérabi chiquishquinma cuéenquin ñu 'anán, asérabi nu nuiban. Usaquin 'axun camina raírinéan 'acésamaira oquinribi Jerusalénu 'icé unicama nuibaquin atu buánmiti curíqui timéquin nanti 'ain.

⁸ Usoquin 'ati cuéenquinmabimi 'anun quixun cana mitsu caiman. Macedonianu 'icé unicaman ca cuéenquin axa Jerusalénuax Jesucristomi catamécé unicama curíqui 'inania quixunmi 'unánun quixuinshi cana mitsu can. Usoquin 'unánquin camina 'unánti 'ain, caramina asérabi Jerusalénu 'icé unicama nuibati 'ai quixun.⁹ Uisaira oquin cara Nucén 'Ibu Jesucristonén nu

nuibatia quixun camina 'unanin. Mitsúxmi chuámarua 'ianan aín nétenu xénibua 'aínbi abé 'iti cupí ca ax aín Papan nétë upí ébëtsini énë menu ñuñuma 'inux uacéxa.

¹⁰Usa 'ain cana 'én mitsu cacé cupímami mitsúxbi cuéenquin Jerusalénu 'icé unicama curíqui 'inánti sinan 'icé ésaquin mitsu cain: bëtsi baritian camina mitsun curíqui 'inánti sinan cuééancén. Usaquin sinánxun atu 'inánti curíqui biquinbi camina sénéoncanma 'ain. ¹¹Sénéonma 'ixun camina bérí sénéoncanti 'ain. Uiti curíquiñu caramina 'icanin, a camina mitsúnbi sinánquin, mésu 'inánti 'ain. Mitsúxmi a 'ati sinan cuééansabi oquin sénéonquin 'inani camina cuééncanti 'ain. ¹²Curíquiñu 'ixun unin 'inántisa tanquin 'inánti ax ca Nucén Papa Diosan iscëx asábi 'icén. Usaribiti ca curíquiñuma 'ixun unin 'inántisa tanquinbi 'ináncëma, axribi Nucén Papa Diosan iscëx asábi 'icén.

¹³Atu curíqui 'inántancëxi mitsux curíquiñuma 'inun cana mitsu caiman. Mitsux 'icésaribitia atúxribi ñuñu 'iti cupíshi cana mitsu cain. ¹⁴Usa 'ain camina mitsux bérí ñuñu 'ixun ñuñuma unicama 'inánti 'ain. Usaribi oquin ca atúxribi ñuñu 'ixun mitsu ñuñuma 'icé 'inánti 'icén. Usai 'i ca camabi uni ñuñu 'iti 'icén. ¹⁵Usaribi oi ca Nucén Papa Diosan bana cuénéo ésaí quia: "An piti 'itsa bicé, ainan ca têxécëma 'icén. 'Imainun ca an 'itsamashi bicé, anribi pucháquin piasha".

Titocënum abé 'icé unicama ñui quicë bana

¹⁶Nucén Papa Diosan sinánmicëxun ca 'én 'acésaribi oquin Titon mitsu nuibaquin 'aquinsa tania. An usaquin Tito sinánmicë cupí cana Nucén Papa Dios —asábi ca —cain. ¹⁷'En mitsu isi cuantánun cacëx ca axribi cuainsaira

tani cuééanxa. Usa 'aish ca ax cuééncë sabi oquin mitsu 'aquinuxun isi cuania.

¹⁸Bëtsi uniribi —an ca upí oquin Cristo ñuiquin bana ñuixunia —quixuan camabi émanuxun 'unáncancë, aribi cananuna Titobë cuanum xutin. ¹⁹A uni ca camabi émanuxun axa Jesucristomi catamëcë unicaman énë ñu mëeti nu 'aquinia nubë cuanun caísaxa. Mitsúnmi usoquin 'ináncë isquian unicaman Nucén 'Ibu Jesús rabinun cananuna énë curíqui bixun Jerusalénu 'icé unicama 'inani cuanin. ²⁰Unán nunan 'inun a curíqui biisa sinánquin nu ñuñiti rabanan ca a uni nubë cuania. ²¹Nun cananuna énë curíquicama mëcamaquinma upí oquin buánti 'ai quixun Nucén 'Ibu Diosan ismainuan unicamanribi 'unánti cananuna cuéénin.

²²Tito 'imainun 'én mitsu ñuixuncë uni, acëñun cananuna bëtsi uniribi mitsunu cuanun xutin. Ax ca Cristomi catamëcë 'aish nun xucén 'ixun nu upí oquin ñu 'axúanxa. Mitsun camina Jerusalénu 'icé unicama curíqui buánmisa tani quixun 'unani ca axribi mitsu 'aquiní cuainsa tania. ²³An 'unáncëma unicaman —ui cara Tito 'icé —quixun ñucácëxun camina cati 'ain, —an Pablobëtan ñu mëéquin mitsu 'aquisti uni ca ax 'icé —quixun. Canan camina abé cuancëcamaribi ñuiquian —ui cara —quixun ñucácëxun cati 'ain, acamax ca axa Jesucristomi catamëcë unicaman xucéxa cuancë 'icé quixun. Cristonén 'imicë 'ixuan atun upí oquin ñu 'aia isquin ca —usa ca Cristonén uni 'icé —quixun camabi unin 'unania.

²⁴Usa 'ain camina énë unicama upí oquin biti 'ain. Mitsun usaquin 'aia cuauquin ca camabi émanuaxa ax Jesucristomi catamëcë unicaman 'unánti 'icén, mitsun camina acama nuibati quixun. 'Unánan ca nux mitsu ñui quicë bana ca asérabi 'icé quixun 'unánti 'icén.

Axa Jerusalénuax Cristomi catamëcë unicama buánmiti curíquia Pablonën ñuia

9 ^{1,2}Cana 'unarin, 'en cacëxunmabi camina mitsúnbì cuëenquin axa Jesucristomi catamëcë unicama curíqui buánmiti sináncancë. Usaquinmi sináncë cupí cana mitsu ñuiquin —bëtsi baritian ca Acaya menu 'icë unicaman curíqui timëti sinánxa —quixun Macedonia menu 'icë unicama cain. Usaquin 'en ñuia cuaquein ca Macedonianu 'icë unicaman mitsun 'acésaribi oquin 'ati sinánxa. ³Usa 'aínbi cana 'en mitsu ñuiquin atu cacé bana cëmë 'iti rabanan, énë unicama mitsunu cuanun xutin, 'ex quicësabi oía mitsun curíqui méniocë 'iti cupí. ⁴Macedonianu 'icë unian 'ébë mitsunu cuanxun iscëxbi nun sináncësabi oquin mitsun 'acëma 'ain cananuna rabínti 'ain. A ñucama mitsun sináncësabi oquin 'acëma 'aish camina nux 'icësamairai rabíncanti 'ain. Usaínu 'itima cupí cana énë unicama mitsunu cuanun xutin. ⁵Usa 'ain cana énë unicama atux pain cuanxuan, mitsun sinánsabi oquin curíqui timëti 'aquinun quixun rëcuéonquin xuti sinan. Usoquin mitsun 'aia ca axa 'ébë cuancë unicaman 'unánti 'icën, nun sinánmicë xunmabi camina mitsúxbi cuëenquin curíqui Jerusalénu 'icë unicama 'inani quixun.

⁶Ésa ca quixun camina sinánti 'ain, an ñu bëru 'itsama 'apácë uni, an ca aín bimiribi 'itsamaribi bitsia. Usaribi oquin ca an ñu bëru 'itsa 'apácë uni an aín bimiribi 'itsa bitsia. ⁷Usa 'ain camina mitsúnbì mitsun nuitu mëu upí oquin sinántancëxun 'inánti 'ain. Sinánquinbi 'inántisama tanquin camina 'inántima 'ain. Usaribi oquin camina uni itsian mi cacëxuishi 'inántima 'ain. Nucën Papa Diosan ca an asérabi cuëenquin uni ñu 'ináncë uni a nuibatia. ⁸Nucën Papa

Diosan ca camabi ñu anúnmi mitsux ami sinani cuëeni bucuti mitsu 'inánti 'icën. 'Inánan ca anúnmi usaribi oquin bëtsi uniribi 'aquinun mitsu 'inánti 'icën. ⁹Usa 'ain ca axa ami sináncë uni ñui Nucën Papa Diosan bana cuënéo ésairibi quia:

Upí oquin sinánxun ca ñuñuma uni ñonquinma 'itsaira 'inánxa.
Usoquian 'acë a ca Nucën Papa
Diosan manuquinma xënibua
'aínbi sinania.

¹⁰Nucën Papa Dios, an 'apáti ñu bëru uni 'ináncë, an ca 'apáxuan aín bimi piti oquin uni 'inania. Usaribi oquin ca anun uni itsi 'a quinti ñu mitsuribi 'inánti 'icën, camabi nëténmi anun upí oquin uni 'aquinun. ¹¹Usa 'ain ca ñonquinmami anun uni itsi 'aquinun Nucën Papa Diosan camabi ñu mitsu 'inánti 'icën. An 'ináncëxunmi mitsun buánmicë curíqui nun 'ináncëxun biquin ca Jerusalénuaxa ax Jesucristomi catamëcë unicaman —asábi ca —caquin Nucën Papa Dios rabiti 'icën. ¹²Usoquin 'aquinquin cananuna anum aín cuëencë ñuñu 'inun 'inanin. Usaquin 'inánquin cananuna —asábi ca —caquin rabia Nucën Papa Diosmi sinánun acama 'aquinin. ¹³Usoquin mitsun 'aquinçexun ca a unicaman —mitsun camina Cristonan 'ixun aín cuëncësabi oquin 'ai —quixun sinánquin Nucën Papa Dios rabiti 'icën. Rabianan ca mitsun camina atu 'imainun uni raíribi ñonquinma ñu 'inani quixun sinánquin Nucën Papa Dios —asábi ca —cati 'icën. ¹⁴Usaribi oquin ca, Nucën Papa Diosan nuibaquin 'aquinçexunmi mitsun curíqui 'ináncë cupí, atun mitsu nuibaquin Nucën Papa Dios ñucáxunti 'icën. ¹⁵¿Nucën Papa Diosan aín Bëchicë achúshi nu iéminuxa bamanun xuá, a sinani caranuna uisairai quiti 'ain? A sinánquin cananuna cuëenquin —asábi ca —caquin 'itsaira rabin.

**III. JESUCRISTONËN AÍN BANA
ÑUIXUNUN CAISCÈ UNI ÑUIQUIN
PABLONËN CA (10.1-13.14)**

—Aín bana ñuixunun Jesusan cá cana 'ëx
'ai —quiáxa Pablo quia

10 ¹Ex Pablo 'icé Cristonën sinánmicëxun an 'acésaribi oquin mitsu nuibaquin upí oquin cati cana cuéenin. Uni rafrinëx caísa quia, 'ëx mitsubë 'aish isana mitsu ñu caíma upitishi banaain. Bëtsi émanuxun quirica buánmiquin cuni isana ñu caquin cacësa oquin mitsu cain. ²Usai quicébétanbi cana mitsu cain, mitsu isi cuanquin, 'ën isna axa 'ëbë nicé unibétan, Nucén Papa Diosan sinánmicëma, nunbi sinánxun bana uni ñuixuni quixuan an nu ñuicé unicama, abë banaquin cati cana sinanin. ³En mitsu isi cuanxun ñu caquin catima cupía upitishi bananun camina a unicama uisa caranuna nux 'ai quixun upí oquin 'unánmiti 'ain. ⁴Asérabi cananuna nux unishi 'aishbi ènë nêtënu 'icé unicama 'icésaribiti 'acanániman. ⁵Usa 'aish cananuna ènë nêtënuaxa anun suntáru 'acánancë ñu anúrribi nux 'acanániman. Nucén Papa Diosan cushínshi cananuna axa ami nishcë unicama usai 'iaxma 'inun nêtëmiti 'ain. ⁶Usaribi oquin cananuna unían 'atimaquin nu ñuicé bana, 'imainun unin anbi sinánquin, Nucén Papa Diosan bana cuaxunma 'anun caquin 'atimaquin sinánmicë banacamaribi, Nucén Papa Diosan cushínshi ñancáishi 'itánun nêténti 'ain. Usa 'ain cananuna aín cushímbia 'imicëxun Cristo cuéencë sabi oquinshi 'ati sinanin. ⁷En mitsu cacë ñucamami mëníoquin sénéoncëbë mitsunu cuanquin cananuna an Nucén Papa Diosan bana cuaisama tancë unicama sinananun 'ësëquin, atun

'aisama ñu 'acë a éinsama taniabi émiti 'ain.

⁷Mitsun camina uisaira caranuna nux 'ai quixun isti 'ain. Asérabi camina Cristonan 'ai quixun sinánquin camina 'unánti 'ain, nuxribi cananuna Cristonan 'ai quixun. ⁸Nucén 'Ibu Jesucristonën ca aín bana mitsu ñuixunun 'ë cacëxa, masá nuitumiquin 'ichoquin ñu caquinma ax quicësabi oquin 'anun mitsu 'unánminun quixun. Usoquin 'anuan Jesucristonëbi 'imicë 'aish cana 'itsa oquin mitsu caíbi rabiniman. ⁹Racuéoti cupí cana mitsu quirica buánmi quixunmi sinánanti cana cuéeniman. ¹⁰Uni rafrinëx caísa quia, 'ën quiricanu cuénéocë bana ax cushi 'aínbi isana 'ëx mitsubë 'aishushima 'inan 'ëx quicësa oquin unin 'aisama 'ai quiax. ¹¹Axa usai quicë unin ca 'unánti 'icén, 'uránxun quiricanën cacësa usaribi oquin cananuna mitsubë 'ixun mitsu cati 'ain. 'Anan cananuna quiricanu nun mitsu cacësabi oquin 'ati 'ain.

¹²An nu ñuicé unicamax ca atúxbi rabiacatia. Usairibi cananuna nux 'itima 'ain. Atun sinánçësabi oi ca 'ia, atux ca bëtsibë tanánantishi cuéenia. Upí oquin sinanima ca usai 'ia. ¹³Atux ca atun sinánçësabi oi 'ia. Usa 'aínbi cananuna nun Nucén Papa Diosan nu mënioxuncë sabi oquinshi 'ain. An mënioxuncësabi oquin cananuna mitsuribi aín bana ñuixuan. ¹⁴Nunbi sinánçë cupíma, Nucén Papa Diosan nu mënioxuncë cupíshi, cananuna mitsun émanu cuanxun aín banami 'unánun mitsu ñuixuan. Nucén Papa Diosan mëniosabi oquin cananuna nun pain mitsu Cristo ñuiquin bana ñuixuancén. ¹⁵Bëtsi unin 'aquincë cupía uni Jesucristomi sinania cananuna —'ën bana ñuixuncë cupíshi ca usai 'iaxa —quixun caiman. Usa 'aínbi cananuna mitsúnmi Cristomi catamëquin énquinma ax quicësabi

oquin 'acé cupí, aín bana mitsu 'unánmitéceni cuainsa tanin, Nucén Papa Dios cuéencébë. ¹⁶Usoquin mitsu amiribishi 'unánmitécéntancéx cananuna mitsu 'ura 'icé émacama, anua unin bana ñuixuncéma, acamanu cuanquin Cristo ñuquin bana ñuixuni cuanti sinanin, nun 'unánmixunmabi uni itsían 'unánmicé, nun 'unánmicé isa quixun catima cupí.

¹⁷Ui unin cara —'én cana upí oquin 'ai —quixun sinania, an ca —Nucén 'Ibu Jesusan 'amicéxuinski cana upí oquin 'ai —quixun sinánti 'icén. ¹⁸Axa rabiacacé uníxma, axa Nucén 'Ibu Jesucristonén iscéx upí 'icé uni, ax cuni ca asérabi upí 'icén.

Pablo 'imainun Jesucristonén 'imicéxun isa aín bana ñuixunia quicé unicama

11 ¹Sinánñuma uni 'icésai 'ex rabbiti banaiabi mitsun 'én bana cuati cana cuéenin. Usai banaiabi 'én bana cuatibi camina 'icanin. ²Cristonainshi 'inun cana mitsu aín bana ñuixuan. Usa 'ixun cana xanúxa bëtsi unin bana cuatima aín bënén banaishi cuati ami sináncesaribi oi, mitsux bëtsi bana quicésa oíma Cristo quicésabi oíshi 'iti cupí, mitsu cain, Nucén Papa Diosan 'é sinánmicéxun. ³Ax céméti 'unan 'ixun ca runun Eva paráncéxa. Usaribi oquin sapi ca anu 'icé unicaman mitsu parania quixun cana 'itsa sinanin. Cristomi asérabi upiti cataméccé 'ixunbi sapi camina bëtsi oquin sinánquin aín bana énti 'ai quixun cana sinan. ⁴Mitsun camina uni itsían nun 'acésabi oquin Jesusan bana ñuixunquinma, a bana bëtsi oquin ñuixuncéxun cuatin. Cuanan camina Nucén Papa Diosan Bëru Ñunshin Upitan sinánmicéma, bëtsi ñunshinan sinánmicé unicaman mitsu ñuixuncéxun a bana cuatin. Cuanan camina Jesucristo cupía Nucén Papa

Diosan nu iémiti a bana pain cuaxunbi 'enquin bérí bëtsi bana, unin ñuixuncé, aribishi cuacanin. ⁵Mitsúnmi, 'ésamaira isa a unicama mitsun aín bana cuacé, ax 'icé quixun sináncébëbi, cana 'én sináncéx 'ex atu meuma 'ain. ⁶Ex upíra upiti banati 'unáncé 'ixunmabi 'én ñuicé bana ax ca asérabi 'icén, nun mitsu ñuixuncé banacama quicésabi oi 'ia camina nu iscan.

⁷Én añubi ñucáquinma mitsu anun Nucén Papa Diosnan 'iti bana ñuixuncé cupí, sapi camina, mitsux ismina 'ex meura 'imainun 'é manámi 'ai quixun sináncanin. ¿Mitsun sináncéx cara añubi ñucáquinma 'én mitsu bana ñuixunti 'aisama 'iax? ⁸Mitsu bana ñuixunti cupí cana bëtsi émacamanuxuan axa Jesucristomi cataméccé unicaman 'ináncéxun curíqui bian. ⁹Mitsubé 'aish ñuñuma 'ixunbi cana mitsu ñu ñucácéma 'ain. Macedonianuaxa ucé axa Jesucristomi cataméccé unicaman cuni ca 'én cuéencé ñucama 'é 'inánxa. ¹⁰En mitsu 'acésabi oquin cana mitsu ñu ñucátima 'ain. ¹¹Cristonan 'aish céméquinma cana mitsu cain, Acaya menu 'icé unicamaxa atúinsa 'é ñu 'inánxa quitin rabanan cana a ñubi bitima 'ain. ¹²¿Uisacatsi carana usai banain? Mitsun sapi camina sinanin, 'én cana mitsu nubatima quixun. Nucén Papa Diosan ca uisaira oquin carana 'én mitsu nubati quixun 'unania.

¹²Usoquinmi sináncancébétanbi cana 'én 'acésabi oquinshi 'ati 'ain. Mitsubé 'icé unicama, an nun ñuicé banama bana itsi ñuicé, acamax ca quia, nux cananuna Pablo 'imainun abé 'icé unicama 'icésaribi 'ain, abé sénénribi 'aish. Nun 'acésaribi oquin ca Pablónen curíqui bitsia. A unicamaxa usai quitin rabanan cana curíqui bitsiman. ¹³A unicamax ca —Cristo unicama ñuixunun ca Nucén Papa Diosan nu

'imiaxa —quiax quia. Usai quibi ca asérabi usama 'icén. Céméquinshia an uni paráncë ca atux 'icén.¹⁴ Usaquin uni parania isfbi camina ratúcantima 'ain. Nunshin 'atimanén 'apu, Satanás, anrabi ca aín bana isa Diosan banasaribi 'icé quixun sinánmisa tanquin uni parania.¹⁵ Usaribiti ca ñunshin 'atimanén 'apúan sinánmicë uni, ax bëtsi unían iscëx an ñu upí 'acé unisa 'icén. Usa 'aishbi ca asérabi Nucén Papa Diosmi sinánquin ñu 'acéma 'aish Nucén Papa Diosnanma 'icén.

Jesusan bana ñuixuncë cupí Pablo téméra

¹⁶Amiribishi cana mitsu cain, mitsúnmi —sinánnuma ca —quixun 'é sinánti cana cuéeniman. —Sinánnuma ca —quixun 'é ñuiquinbi camina 'én mitsu cacéxun cuati 'ain, an 'é ñuicé unicamaxa 'icésaribiti 'itsamashi 'ex rabiacamainun. ¹⁷Nucén 'Ibu Jesucristo-nén ca rabiakanun 'é cacéma 'icén. Sinánnuma uni 'icésaishi cana rabiacatin. ¹⁸Itsaira uníxa ñené nöténü 'icé ñuishi sinani rabiacacésaribi oi cana 'exribi rabiacati 'ain. ¹⁹Mitsun, nux sinánnuma 'imainun ismina mitsux sinánñuira 'ai quixun sinánquinbi camina a unicamax banaia cuéenquin cuatin, atúxa sinánnuma 'icébi. ²⁰A unicaman atun cuéençesa oquin 'acéxurbi camina mitsun tanshitin. Atun ca mitsu ñu mëemianan, paránxun mitsun ñu bianan, mitsux camina meu 'aish atubé sénénma 'ai quixun canan, mitsu bëtashcaia. Usaquin 'acéxunbi camina tanshitin. ²¹Nux cushima 'ixun cananuna mitsu usoquin 'acéma 'ai quixun sapi camina sinánchanin.

Uni sinánnuma banacësa 'aishbi cana a unicama rabiacacésaribi oi 'ex rabiacati 'ain. ²²¿Atúxeshi cara hebreo banan banacë uni 'ic? 'Exribi cana usuribi 'ain. ¿Atúxeshi cara Israelnén

rëbúnqui 'ic? 'Exribi cana usuribi 'ain. ¿Atúxeshi cara Abrahamnén rëbúnqui 'ic? 'Exribi cana usuribi 'ain.²³ ¿Atun cara Cristo ñuiquin bana ñuixunin? Sinánnuma uni quicësai cana quin, atun 'acësamaira oquin cana 'én 'acén. Atux 'icësamairai cana bana ñuixuni téméra-cén, atu 'acësama oquin ca 'é 'itsa oquin sipuacancëxa, atu 'acësama oquin ca 'é 'itsa oquin rishquicancëxa, 'itsai cana bamaibi iéacén. ²⁴Mécén achúshi oquin ca judíos unicaman 'é treinta y nueve oquin rishquiacëxa. ²⁵Rabé 'imainun achúshi oquin ca 'é manë xon rishqui-cancëxa. Achúshi oquin ca 'é maxaxan 'acancëxa. Rabé 'imainun achúshiti ca 'éx anun cuancë manë nunti nanëti nëteacëxa. Achúshi oi cana manë nunti nëtecëbë achúshi imé 'imainun achúshi nëtenribi parúnpapa nëbëtsinuax mënuacén. ²⁶En nicënuax cana 'aisamaira téméracén, bacan cuani 'ianan men cuaniribi. Bëtsi nëtén cana bacamiquisa 'iacén, bëtsi nëtén cana an ñu mëcamacë unin 'aisa 'iacén. Bëtsi nëtén ca judíos unibu 'imainun judíosma unibu, acamanribi 'é bëtsi bëtsi oti sinánçexa. Bëtsi nëtén ca éma chanu 'icé unicamaribi 'émi tsuáquiruacëxa. Bëtsi nëtén cana anu uni 'icéma menuax téméracén. Bëtsi nëtén cana parúnpapanuax téméracén. Bëtsi nëtén ca axa —Cristonan cana 'ai —quibi cémecë unicamaxribi 'émi nishacëxa. ²⁷Nu mëei cana téméracén. 'Uxti téanan cana 'acénuma 'aish panancë 'ianan, shimanan, chupañuma 'aish matsin bamatisa 'iacén. Usai cana téméracén. Usa 'aish cana usabii 'in.

²⁸Ené ñucama 'imainun cana camabi nëtén, camabi émanu 'icé axa Jesucristomi catamëcë unicama cara asérabi Jesucristomi catamëtia quixun sinani bënëtin. ²⁹Ui unix cara ami catamëcë 'aishbi Jesucristomi manutia a uni cupí

cana 'éxbi Jesucristomi manucësa 'aish masá nuitutin. Usa 'aish cana unfan axa Jesucristomi catamëcë uni 'uchamicëbë 'éribia usoquin 'acësa 'aish rabíanan an a uni 'uchamicë unimi nishin. ³⁰Ex rabiacátisa tani cana —'énbi sinánxun ñu 'atima 'icëbi ca Nucën Papa Diosan 'é 'aquianxa —quixun sinánquin a rabi rabiacáti 'ain. ³¹En mi cacë ax ca cémëma 'icë quixun ca Nucën Papa Diosan 'unania. Ax ca Nucën 'Ibu Jesucristo aín Dios 'aish aín Paparibi 'icën, a ca camabi unin nêtétimoquin rabiti 'icën. ³²Ex Damasconu 'ain ca an Aretas cacë 'apu ñu mëexuncë unin a 'apun suntárucama 'ea chiquitia binun quixun, a éma aín cénen xëcüécamá bëaramiacëxa. ³³Usoquian bëaracancë 'aínbi ca caquí chanu 'aruxun, cénë manámia 'icë xëcüé chamaratsunën 'é éman 'apácancëxa. Usocëx cana 'iacëacën.

Namácësa oquian Pablonën isa

12 ¹Ex rabiacacë 'aishbi ca ²ñancáishi 'iti 'icën. Usa 'aínbi cana 'én namáquin iscësa oquin Nucën 'Ibu Jesucristonën ismicë ñu 'imainun an 'é sinánmicë ñu a ñuiti 'ain. ²En cana ésaía 'ia ñu 'unanin. Axa Cristomi catamëcë uni achúshinëx ca naí cata rabé 'ucë cuancëxa, Nucën Papa Diosan 'imicëx. Aín namibébi cara cuancëxa, aín bëru ñunshínshi cara cuancëxa cana 'unaniman. Nucën Papa Diosainshi ca 'unánxa. Usai a uni 'iá ca catorce baritia 'icën. ³A uni cara aín namibé cuancëxa, cara aín namibéma cuancëxa quixun cana 'unaniman. Nucën Papa Diosainshi ca 'unánxa. ⁴En cana 'unarin, an 'imicëx ca a uni Nucën Papa Diosan nêtenu cuancëxa. Cuanxun ca uinu 'icë unínbia ñuitima bana cuacëxa, cuanan ca uinu 'icë unínbia chiquinaquin uni ñuixuntima bana cuacëxa. ⁵Exbi énë ñu

ñui rabiacátisa 'aishbi cana 'éxbi rabiacatiman. 'Énbi sinánxun ñu 'atima 'icëbi ca Nucën Papa Diosan 'é 'aquianxa quixuinshi sinani cana rabiacatin. ⁶Rabiacátisa tani 'ex quicëxbi ca 'én bana, cémëma 'aish sinánnuma uni banacësa 'itimia 'icën. Usa 'aínbi cana rabiacatima 'ain. ⁷Ex rabiacatiamabi camina 'én 'acë ñucama isanan 'én bana cuaque mitsun uisa uni carana 'ex 'ai quixun 'unánti 'ain. Usaribi oquin camabi unin 'é 'unánti cana cuéenin.

⁷Insíncë 'aish 'én nami paëi 'ex ubiti téméracë 'aínbi ca Nucën Papa Diosan 'ex aín nêtenu cuanxun ñu iscë cupí rabiacáti rabanan usoquin 'é 'iminun ñunshin 'atimanën 'apu éanxa. ⁸Rabé 'imainun achúshi oquin cana Nucën 'Ibu Jesucristo 'én ñucë énëa 'é têrécaxunun quixun ñucan. ⁹Nucácëxunbi ca 'é caxa: "En mi nuibaquin 'aquincëxun 'unani camina usashi 'iti 'ain. An —cushima cana 'ai —quixun sináncë uni, a cana 'én cushínbì upí oquin ñu 'anun 'aquinin". Usoquin ca Nucën 'Ibu Jesucristonën upiti ami catamëquin ñucë 'ixunbi ñu 'anun 'é 'quinia quixun 'unani cana 'ex ñucë 'aishbi cuéenin. ¹⁰Usa 'aish cana Cristo ñuquin aín bana unicama ñuixuncë cupí uni 'émi 'atimati banacë 'ianan ñuñuma 'ianan unin bëtsi bëtsi oce 'ianan numi uni nishmainun bëtsi ñu cupíribi téméraquinbi bënëquinma tanshitin. Usa 'aish cushima 'ixunbi cana Cristonën cushiocë xun ax cuéencësabi oquin cushiñu 'ixun ñu 'ati 'ain.

Corintonu 'icë axa Jesucristomi catamëcë unicamami sinania Pablo bënéa

¹¹Mitsúnmi 'é rabiçëma cupí cana sinánnuma uni banacësari rabiacan. Mitsúxira 'é rabi upiti banatisa 'ixunbi camina —Pablosamaira 'aish ca an

Pablo ūnicë unicama ènëx Nucën Papa Diosan uni 'icë —quixun sinánan 'én bana isa ñancáishi 'icë quixun sinánquin a unicaman mitsu ūuixuncë bana cuacanin. Usaquinmi mitsun sináncë bëbi cana 'ëx a unicama meuma 'ain, 'ënbi 'aquinma, Nucën Papa Diosan aín cushion 'amicéxiunshi 'én 'acë cupí.

¹²Mitsubë 'ixun cana téméraquinbi tanshiquin, Cristo ūuiquin bana ūuixuanan, uni itsin 'acëma ñu 'acën. 'Én 'aia isquin camina, 'ëx cana asérabi Nucën Papa Diosan aín bana ūuixunun caíscë 'ai quixun 'unancë. ¹³'Én bëtsi bëtsi èmanu 'icë axa Jesucristomi catamëcë unicama 'acésaribi oquin cana mitsu nuiban, mitsúxmi atusaribi 'icë. Usa 'aínbi sapi camina mitsúxmi curíqui 'inánti sinántisa tancëxunbi 'én bicëma cupí masáquin sináncanin. 'Én mitsun curíqui bicëma axa 'aisama 'ain camina 'ëmi masáquin sinánquinma a ñu manucanti 'ain.

¹⁴Rabëti cana mitsu isi cuan. Amiribishi mitsu istéceni cuanti cana sinanin. 'Én 'acésabi oquin cana curíqui 'inánanmi 'ë ñu 'inánCANUN mitsu ñucámita 'ain. Mitsun 'ë ñu 'inánquinmabimi mitsun 'ë nuibati ashi cana cuënin. Aín bëchicénën ca uni curíqui timëxuntima 'icën. Aín papan cuni ca aín bëchicë curíqui timëxunti 'icën. Usa 'ain cana 'ëx mitsun papasa 'ixun mitsun curíqui bitima 'ain. ¹⁵'Éx asérabi mitsu nuibati téméraquinbi cana Cristo cupí mitsux upí 'inun mitsu aín bana ūuixunquin, 'én curíqui cëñúanan 'én cushi cëñúquinbi 'aquin 'ain. 'Én mitsu asérabiira nuibacëxunbi sapi camina 'én 'acésaribi oquin mitsun 'ë nuibatiman.

¹⁶Micama raírinëx caísmiña 'én isna mitsúxmi 'ë 'itsairá nuibaquin 'aquinun quixun mitsu paránquin bana ūuixunquin ñu ñucácmëa 'ai quiax quin. ¹⁷?An mitsu paránun carana uni xuan?

Cananuna xucëma 'ain. ¹⁸Mitsu istánun cana Titocéñun axa Cristomi catamëcë uni itsiribi xuan. ?Titon cara mitsu paranx? Titobëtan ca axa abë 'icë unin mitsu paráncëma 'icën. 'Én 'acésaribi oquin sinánquin ca atun ñu 'axa.

¹⁹Nun usaquin mitsu cacëxun oquin mitsun nu nuibanun quixun isanuna ésaquin mitsu cai quixun sapi camina sináncanin. 'Aíshbi ca usama 'icën. 'Én nuibacë xucéantu, cana mitsu cain, ami catamëti ax quicësabi oíshi 'inun cananuna Cristo cuëncësabi oquin mitsu 'aquina tanquinishi 'én ñucama mitsu ñuixuan. Asérabi ca usa 'icë quixun ca Nucën Papa Diosan 'unania.

²⁰'Én mitsu isi cuanxun iscëxbi sapi camina 'én sináncësama 'icanti 'ai quixun cana sinanin, 'ëxribi mitsun sináncësama 'imainun. Usa 'ixun cana sinanin, mitsux sapi camina nutsi cuamianani cuëbicananan, bëtsibë bëtsibë nishánancë 'ianan, bëtsimi manáncë 'ianan, minainshi ñu 'ati sinánan bëtsi unibë ñuianancë 'ianan, rabiacaquin upí oquin sináncëma uni 'ain. ²¹Mitsu isi cuantécenia sapi ca aín bana cuacë 'aíshbimi usai 'icancébëtan Nucën Papa Diosan mitsu cupí 'ë rabínmiti 'icë quixun cana sinanin. 'Imainun cana sinanin, mitsu raírinën ñu 'aisama 'ai mitsunanmabi xanu itsibë 'ianan xanusa unibë 'ianan ñuñshinacë quin ñu 'atima 'aquin, a ñucama manuquin sinanacëma cupí sapi cana bëunan mëscuti 'ai quixun.

Pablonéan ashiquin 'ëséanán
bérúanxa 'inun ca

13 ¹Mitsu isi rabëti cuan 'aíshbi cana amiribishi mitsu isi cuantë cënti 'ain. Camabi ñu ca unin, rabé unian ñuia cuapánti 'icën. Rabé 'imainun achúshi unian ñuiaira ca asérabi ca quixun 'unánti 'icën. ²Mitsu

isi cuanx anu 'ixun cana mitsu can, 'én mitsu istéenci uxun iscéxa an ñu 'atima 'acé unicama 'imainun raíri uníxribi sinanatíma usabi 'ain, cana atu 'éséquin cushion cati 'ain. Usoquin 'én mitsu cacésabi oquin cana 'ura 'ixunbi éné quiricanén mitsu catécenin. ³Mitsun camina upí oquin 'unántisa tan, carana Cristonén sinánmicésabi oquin unicama bana ñuixuni quixun. 'Ex mitsu isi amiribishi cuanxun, an ñu 'aisama 'acé unicama cushion cacébétan, camina 'unánti 'ain, Cristo ax ca asérabi 'ébë 'icé quixun. Cristo ax ca cushionúmama 'icén. Usa 'ixun ca mitsu sinanamianan ami catamétimi upí 'inun 'imiquin, aín cushion mitsu ismiti 'icén. ⁴Cristo ax ca uni itsi 'icésai i curúsocénu matásce 'iacéxa. Usai 'iá 'aishbi ca bérí Nucén Papa Diosan cushion uisatimoi tsotia. Usa 'ain cananuna nux Cristo 'iásaribiti 'iquin uisa cara unin océxunbi cupiquinma tanshiti cushionasa 'ixunbi an 'imicéxun Nucén Papa Diosan cushion mitsu 'aquinin.

⁵Mitsúmbi camina sinánti 'ain, caramina asérabi Cristomí cataméti ax cuéencésabi oi 'i quixun. Upí oquin ca sinan. ¿Caramina 'unaniman. Jesucristo ax ca asérabi mitsubé 'icé quixun? Asérabi Cristonanma 'ain ca ax mitsubéma 'icén. ⁶Cristo ca asérabi nabé 'icé quixunmi mitsun 'unánti cana cuéenin. ⁷Mitsun —usama ca —quixun nu sináncébétanbi cananuna ñu 'atima 'axmami 'icanun quixun Nucén Papa Dios mitsu ñucáxunin. Nun cananuna mitsu upí oquin 'unánmia quixuan unin

sinánti cupíma, mitsúnmi upí ñu 'ati cupíshi, cananuna Nucén Papa Dios mitsu ñucáxunin. ⁸Cristonén bana quicésama oquin cananuna 'aiman. Aín bana quicésabi oquinshi cananuna 'ain. ⁹Nux cushionasa 'ixunbi 'aquinçéxmi mitsux upí 'ain cananuna cuéenin. Mitsun ñu 'atima 'acécamá méníocé 'aish upíshi 'inun cananuna énquinma Nucén Papa Dios mitsu ñucáxunin. ¹⁰Nucén 'Ibu Jesucristonén, mitsu 'atimoquinma an iscéx upí 'inun 'aquinun 'é cacé 'ixun, cana mitsu isi cuantecénxunmashi éné quirica mitsu buánmin, cuanxun 'én iscéxmi 'aisama 'icania cushion banaquin masá nuitumi-quin mitsu catin rabanan.

¹¹Én xuéantu, chuámashi camina 'icanti 'ain. Añu ñucama cara 'aisama 'icé camina méníocuin sinántécéntima 'ain, 'én mitsu cacé banacama cuati camina bëtsin sináncésabi oquin sinani nishananíma nuibananishi 'icanti 'ain. Usai 'ia ca Nucén Papa Dios, an aín unicama nuibaquin bënétima chuámarua 'inun 'imicé, ax mitsubé 'iti 'icén. ¹²Jesucristo cupí mitsun nuitu upí 'aish camina chuámarua 'inux bëtsibé bëtsibé cananti 'ain. ¹³Axa 'ébë 'icécamá Cristonén 'imicé 'aish aín sinan upíira upí acamanribi ca mitsu chuámarua 'aishmi bérúanx 'icanun 'é camiaxa.

¹⁴Mitsux 'uchacébi Nucén 'Ibu Jesucristonén nuibaquin iémicé 'icéa Nucén Papa Diosanribi nuibemainuan aín Béru Ñunshin Upí axribi mitsubé 'icébëmi chuámarua bucucanti cana cuéenin. Ashi, Pablo.